

PRESENTACIÓ DE L'EQUIP DE CLÀSSIQUES

VI FÒRUM AURIGA. BAETULO

L'embrió del nostre grup es va gestar ara fa un any en un seminari de treball a l'entorn de les Sortides fora de l'Aula, organitzat per l'ICE de Girona i la Càtedra Mª Angels Anglada de la Universitat de Girona i coordinat per LINA VILAMITJANA. Avui, en aquesta sisena edició del Fòrum Auriga a Baetulo ens estrenem com a equip ICE de la UdG amb un manifest que imita un discurs Ciceronià i on defensem el valor de les clàssiques més enllà de les aules.

Som un equip format per quinze professors de secundària de diferents centres de les comarques gironines, que sentim la necessitat de trobar-nos per tal de reflexionar entorn la nostra tasca docent, compartir experiències i elaborar conjuntament materials. Heus aquí el nostre manifest.

AVE, SODALES

Ja que estem celebrant l'any Maragall, pemeteu que us saludem amb uns versos de les "Elegies romanes" de Goethe, traslladats per ell a la nostra llengua:

*" Dels Grecs la gran escola
oberta resta encar: aquella porta
no la tanquen els segles."*

Benvolguts companys que compartim el gust pel món clàssic en tota la seva amplitud cronològica,

sabem que no serà gens difícil captar la vostra benevolència cap aquest breu discurs que pretén ser, per una part una declaració de principis i per l'altra una defensa envers el món de les clàssiques, fet que motiva la nostra actuació diària a les aules i també avui aquí a Baetulo. La vostra presència en el Fòrum Auriga és senyal inequívoc d'una causa guanyada des del principi: tots plegats vetllem per la difusió de la llengua i de la cultura clàssiques, tant la grega com la llatina.

Però, *quousque tandem* haurem de continuar suportant aquella vella coneguda pregunta: "I doncs, per a què serveix el Llatí?"

És que en aquest segle XXI tot ha de tenir una utilitat?

Nosaltres fugim de buscar una utilitat immediata a l'adquisició de coneixements. Serveix tot allò que ajuda a formar-nos com a persones i a assolir una cultura que ens permeti pensar lliurement. I precisament, saber llatí i grec comporta tenir una cultura general àmplia i posseir un afany de coneixement, *studium*, i ser capaç d'entendre moltíssims aspectes del món en el que vivim. Ja ens ho deia Joan Coromines, " de llatí n'hauria de saber tothom"!

El valor de les humanitats resideix precisament en la seva capacitat infinita de conèixer, d'anar acumulant capes de nou coneixement al saber del passat.

Per continuar endavant amb el nostre discurs recordem els mots oraculars de Delfos: "*Γνώθι σεαυτόν, Nosce te ipsum*": és bo conèixer els nostres orígens per entendre'ns millor, cal que estudiem d'on venim per saber on som, on anem i qui som. És a dir, entendre el passat, per caminar amb pas ferm en el món present, coneixedors experimentats per interpretar amb encert els reptes actuals.

El professor Antoni Seva en una entrevista a la revista "Escola catalana" reivindicava la importància de conèixer les arrels amb aquestes paraules: "som fills del Renaixement...que vol dir ser néts dels grecs i dels romans".

Recordem de nou a Ciceró: "*O Tempora, O mores!*". Els valors provinents de l'antiguitat clàssica encara són vigents en aquest segle. Sempre podem trobar una font clàssica capaç de calmar la sequera de virtuts dels temps que corren :

- l'amistat de la mà d'Ovidi "*tristis eris, si solus eris*".
- la constància per aconseguir els nostres objectius malgrat les dificultats: "*persevera, per severa, per se vera*". i a Grècia "*χαλεπά τὰ καλά*".
- l'excel·lència a la qual hem d'aspirar: "*Ad astra per aspera*".
- la moderació a la qual ens convidava Horaci amb la seva "*aurea mediocritas*". o el seny que ens anunciaven els savis grecs: "*Μέτρον ἔν πᾶσιν ἄριστον*" i "*μηδέν ἄγαν*".
- l'educació i l'esforç que comporta: "*Litterarum radices amaras, fructus dulces*". L'honor, la paciència, la lluita per la llibertat, la convivència pacífica, i tantes altres paraules de l'antiga saviesa.

"*Verba volant, scripta manent*". Anem més enllà del primer significat d'aquestes paraules: els mots han volat en boca dels parlants, els escrits han romàs en els textos – "*Ὁ γέγραφα, γέγραφα*"- fins al nostre segle i han conformat la nostra llengua actual.

És en ella on trobem de forma més que evident, la petjada de grecs i llatins. Es tracta d'una herència ineludible: per una banda, sense el llatí, el català no hauria existit, perquè és el seu fonament i base lingüística, per l'altra, el paper del grec ha estat el de col·laborador, aportant una gran quantitat de mots que han fet créixer el nostre lèxic.

El grec i el llatí tenen oponents poderosos: hem de lluitar amb la força de les ciències ocultes i dels nombres irracionals. Però nosaltres tenim el do de la paraula. I aquesta paraula, aquest profund "logos" és el que ens ha d'encaminar per convèncer, agradar i emocionar ("*movere, docere et delectare*")

Sed, "facta, non verba", disposem-nos doncs, a emprendre el nostre llarg viatge cap a Ítaca per aprendre dels que saben. Un viatge constant cap al passat per tornar rics al moment present i seguir amb la nostra tasca d'ensenyar. Una empresa ingent certament, però alhora fascinant, car "*Homines, dum docent, discunt*" (Sèneca dixit) .